

helsearbeidere som ønsker å se hvilken betydning bestemte helseproblemer har i ulike land og deler av befolkningen, vil finne mye interessant. Med alle sine tall utfordrer rapporten systematisk en gjennomsnittsforestilling om at befolkningen stort sett har god helse i Europa.

Øyvind Næss

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Status biopsychosocialis

Peter White red.

Biopsychosocial medicine

An integrated approach to understanding illness. 266 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2005. Pris GBP 30
ISBN 0-19-853034-X

Begrepet biopsykososial medisin er uløselig knyttet til den amerikanske legen George Engel (1913–99). I 1977 publiserte han en artikkel i *Science* der han argumenterte for å ta både biologiske, psykologiske og sosiale forhold i betraktning hos den enkelte pasient (1). På et vis var det historien om keiserens nye klær. Gode leger har til alle tider anvendt et slikt bredt perspektiv. Like fullt fikk artikkelen stor betydning. En indikasjon på det er at artikkelen hittil er sitert over 1 700 ganger.

Høsten 2002, 25 år etter Engels artikkel, deltok 28 eksperter på et to dagers møte i London for å drøfte hvordan det har gått med den biopsykososiale modellen. Nå er de 12 bidragene med etterfølgende diskusjoner samlet i en bok. Man kan trygt si at møtet var angloamerikansk dominert. 23 av deltakerne var fra Storbritannia, tre fra USA, de øvrige var filosofen Helge Malmgren fra Sverige og medisinhistorikeren Edward Shorter fra Canada.

Engel hadde nok sett for seg at den biopsykososiale modellen i stor grad skulle erstatte den mer smalsporede biomedisinske. Slik har det som kjent ikke gått. Ute i DRG-virkeligheten er vi neppe nærmere en biopsykososial praksis enn vi var i 1977. Det gode er at vi i dag står på langt tryggere empirisk grunn når det gjelder den biopsykososiale modellens fordeler – og begrensninger (2). For eksempel pasientsentrert medisin og forskning på livskvalitet er frukter av denne modellen. Boken gir et godt innblikk i dette.

Erlend Hem

Tidsskriftet

Litteratur

1. Engel GL. The need for a new medical model: a challenge for biomedicine. *Science* 1977; 196: 129–36.
2. Vaglum P, Ekeberg Ø, Finset A et al. Innføring i medisinske atferdsfag. Oslo: Cappelen akademisk, 2000.

Glimrende innføring i klinisk hypnose

Ursula James

Clinical hypnosis textbook

A guide for practical intervention. 159 s.
Oxon: Radcliffe Publishing, 2005. Pris GBP 25
ISBN 1-85775-725-4

En hypnotisk tilstand kan enkelt forklares som en naturlig forekommende tilstand hvor kroppen er avslappet mens bevisstheten er fokusert. Begrepet «klinisk hypnose» blir brukt når det anvendes en spesiell behand-

lingsprotokoll for å lette fysiske, psykiske eller atferdsmessige problemer. Grunnlaget for og anvendelse av hypnose og hypnoterapi er fortsatt lite kjent blant norske leger. Bokens forfatter har lang erfaring som underviser og terapeut, og boken er systematisk oppbygd. Den gir en oversikt over klinisk hypnose og selvhypnose og har et eget kapittel om vanlige spørsmål og misforståelser om hypnose. Likeså er hypnotiske hendelser, anvendelsesområder og kontraindikasjoner grundig behandlet. Forfatteren omtaler også metoder og prosedyrer som kan anvendes ved vanlig lege-pasient-konsultasjon for å bidra til å takle stress, avklare målsetting, fremme tillit og avspenning. Metodisk tilnærming i forhold til røykeavvenning og arbeid med pasienter med fobier og prestasjonsangst er spesielt beskrevet.

Referanselisten for relevant supplerende litteratur er heller mager, men det gis en omfattende liste over aktuelle nettsider til organisasjoner og tidsskrifter innen feltet. Inkludert i boken er også en CD. Den gir et godt pedagogisk eksempel på stemmebruk, ordvalg, rytme og struktur på en induksjon for avspenning og læring av selvhypnose.

Kort sagt er dette en bok som er velegnet både som en introduksjon til klinisk hypnose for medisinstudenter og leger og for erfarne praktikere som ønsker å lære mer om språk og ordvalg ved pasientevaluering og terapi. Introduksjonskurs i klinisk hypnose bl.a. som et middel for å lære god klinisk terapeutisk kommunikasjon, inngår etter min erfaring foreløpig ikke i studieplanene ved noen av våre medisinske fakulteter. Denne bokens grundige og praktiske introduksjon om klinisk hypnose brukt i medisinsk sammenheng kan muligens bidra til å endre dette?

Inger Helene Vandvik

Bærum